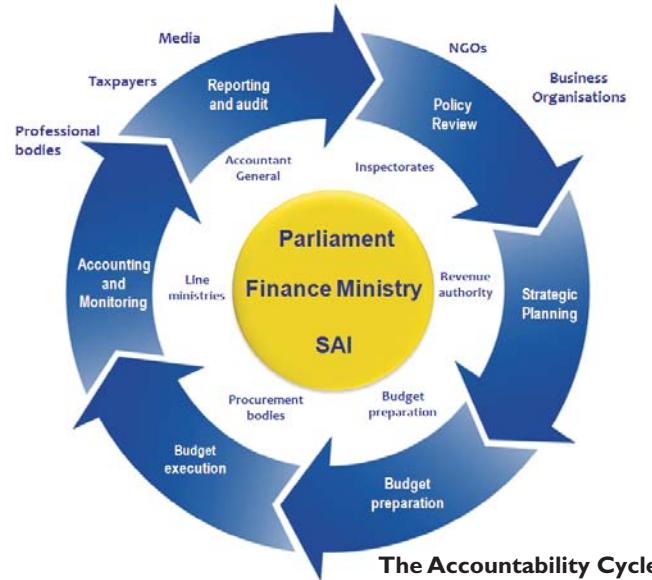

The SAIs' Role in Public Accountability

Public Accountability: The requirement that public institutions and officials entrusted with the management of public resources are answerable for their actions to those who have assigned them those responsibilities - the citizens and their representatives.

THE SAI ROLE

Oversight - Preventing and detecting fraud, waste and abuse

- Prepare timely and high-quality external financial audits and report on them to the relevant authorities,
- Track and report on audit follow-up,
- Issue compliance reports,
- Provide media with information to promote public understanding of audits.

Insight - Making government more efficient and effective

- Prepare timely and high-quality external performance audits,
- Issue value for money reports,
- Track and report on audit follow-up.

Foresight – Examining the role of government

- Provide lead indicators and impact analysis to support decision making.

In these days of privatization, decentralization, public sector reforms and the fight against corruption, ensuring that SAIs have the independence, competence and resources needed to fulfill their mandates is more important than ever.

Bosnia and Herzegovina

The Role and Importance of the BiH Supreme Audit Institutions in Public Financial Accountability

AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BIH

Audit office for the Institutions of the Federation BiH

THE SUPREME OFFICE FOR THE REPUBLIC OF SRPSKA PUBLIC SECTOR AUDITING

Improving the efficiency of government spending by objective and independent evaluation of the use of public funds is the aim.

There are three independent Supreme Audit Institutions (SAIs) in Bosnia and Herzegovina. Their job is to audit the public sector/the public accounts of government and its departments, cantons, municipalities, companies, organizations, funds, agencies ...

What is a Supreme Audit Institution?

A SAI is an independent **public body** of the State/Entities that exercises the **highest public oversight of public spending by** institutions of State/Entities. Its important mission is to:

- Improve public sector efficiency and effectiveness,
- Examine the role of government regularly,
- Influence public sector reform initiatives,
- Strengthen the system of financial accountability,
- Prevent and detect fraud and the waste and abuse of resources.

What are the SAIs' strategic objectives?

- Ensure transparency and improve the accountability of public spending,
- Improve the quality and reliability of financial processes,
- Provide information to legislative and executive authorities in support of the proper spending of public funds,
- Provide audit reports to state and entity authorities, institutions, media and the general public,
- Raise the confidence level of the general public and of domestic and international institutions in the SAIs.

To whom are the SAIs accountable?

SAIs are accountable to the Parliamentary Audit Committees/Committees for Budget and Finance under the highest professional standards and the Code of Ethics of INTOSAI (International Organization of Supreme Audit Institutions – www.intosai.org

What kind of authorities do the SAIs have?

The SAIs were established by the relevant parliaments/National Assembly. They are independent in their work and free from political influence. They initiate their own audits. The role of the SAI is to **monitor and report**, NOT to enforce findings and recommendations.

Are the SAIs completely independent of the legislature and executive authorities?

Independence and objectivity in audit are **vital**. The SAIs are not subject to any restrictions on audit planning, performance, or reporting and **must have** an adequate degree of independence from both the legislature and the executive authorities.

What are the standard procedures of the SAIs in BiH?

- Examine documents and other relevant records, with free access to official premises and property,
- Require explanations from auditees regarding significant issues related to economy, efficiency and effectiveness,
- Draft audit reports and submit to the relevant parliament and government, the auditee, and its responsible management bodies,
- Inform the relevant authorities when auditors identify reasonable grounds for suspecting a misdemeanor or a crime.

Is there coordination between the three Supreme Audit Institutions?

Yes. The **SAI Coordination Board**, consisting of the Auditors General and Deputy Auditors General, meets regularly to collaborate on the establishment and implementation of **harmonized quality audit standards**.

What kinds of audits do the SAIs perform?

The Supreme Audit Institutions in Bosnia and Herzegovina perform financial audits, performance audits and special audits.

Financial Audit consists of:

- Financial audit of the accounts of organizations using public funds to establish compliance with law and appropriate use,
- Assessment as to whether managers are applying the laws and regulations and spending the funds for the purposes intended,
- Checking whether the recommendations from earlier audits have been applied and analyzing the actions taken accordingly.

Performance Audits consist of:

- Assessment of the economy, efficiency and effectiveness with which the organizations manage and use public money to achieve the intended program results.

What do the SAIs do with their audit findings?

The SAIs issue objective, independent and timely audit reports on public accounts to the Parliamentary Audit Committees/Committees for Budget and Finance concerning:

- Account compliance with current regulations and whether they have been purposefully applied,
- Whether annual accounts present a true and fair view of operations for the year and end-of-year status,
- The effectiveness and efficiency with which these bodies use public money to perform their functions.

How often do the SAIs perform audit?

- Financial audit –once a year,
- Performance audit –once a year/ every few years,
- Special audits –upon request of Parliament/National Assembly.

Where can I find SAI audit reports?

- www.revizija.gov.ba
- www.vrifbih.ba
- www.gsr-rs.org

Uloga vrhovnih institucija za reviziju

Javna odgovornost: Obaveza javnih institucija i zvaničnika kojima je povjereno upravljanje javnim sredstvima je da za svoje postupke odgovaraju onima koji su im te odgovornosti povjerili, odnosno građanima i njihovim predstvincima.

ULOGA VRHOVNIH INSTITUCIJA ZA REVIZIJU

Nadzor – sprječavanje neracionalnog trošenja javnih sredstava, otkrivanje zloupotreba i prevara

- Pripremaju i izvršavaju pravovremene i kvalitetne eksterne finansijske revizije, te o njima izvještavaju nadležne institucije
- Prate i izvještavaju o postupanju po revizorskim nalazima
- Izrađuju izvještaje o poštivanju zakonitosti, i
- Pružaju informacije za medije kako bi mediji bolje upoznali javnost o reviziji.

Uvid – utiču na poboljšanje efikasnosti i uspješnosti javnog sektora

- Pripremaju pravovremene i kvalitetne eksterne revizije učinka
- Izrađuju izvještaje o ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti trošenja javnih sredstava (*value for money report*)
- Prate i izvještavaju o postupanju po revizorskim nalazima

Predviđanje – ispituju rad javnih institucija

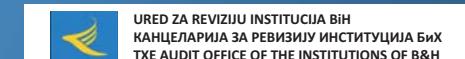
- Daju vodeće indikatore i analizu učinka kao podršku procesu donošenja odluka.

U današnjem vremenu privatizacije, decentralizacije, reformi javnog sektora i borbe protiv korupcije, osiguranje nezavisnosti i stručnosti vrhovnih institucija za reviziju javnog sektora, kao i resursa potrebnih za vršenje njihovih zadataka je važnije nego ikad.

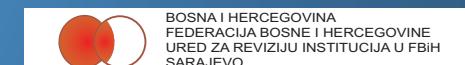

Bosna i Hercegovina

Uloga i značaj vrhovnih institucija za reviziju javnog sektora u BiH u kontroli trošenja javnih sredstava

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
THE AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF B&H

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO

ПЛАВНА СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ
СЕКТОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Cilj je da se objektivnom i nezavisnom ocjenom korištenja javnih sredstava poboljša efikasnost javne potrošnje.

U Bosni i Hercegovini postoje tri nezavisne vrhovne institucije za reviziju javnog sektora/javnih sredstava vlada i njenih ministarstava, kantona, opština, preduzeća, organizacija, fondova, agencija ...

Šta je vrhovna institucija za reviziju?

Vrhovna institucija za reviziju je nezavisno **javno tijelo** države/ entiteta koje obavlja najvišu funkciju javnog nadzora nad trošenjem javnih sredstava državnih/entitetskih institucija sa ciljem:

- Poboljšanja efikasnosti i uspješnosti javnog sektora
- Redovne procjene rada javnog sektora
- Uticaja na reformske inicijative u javnom sektoru
- Jačanje sistema finansijske odgovornosti.
- Sprječavanja i otkrivanja prevara, neracionalnog trošenja i zloupotreba

Koji su strateški ciljevi vrhovnih institucija za reviziju?

- Osiguranje transparentnosti i povećanje odgovornosti u trošenju javnih sredstava
- Poboljšanje kvaliteta i pouzdanosti finansijskih procesa
- Pružanje informacija zakonodavnim i izvršnim vlastima s ciljem pravilnog trošenja javnog novca
- Dostavljanje revizorskih izvještaja državnim i entitetskim vlastima, institucijama, medijima i široj javnosti
- Jačanje povjerenja šire javnosti, domaćih i stranih institucija u vrhovne institucije za reviziju.

Kome vrhovne institucije za reviziju podnose izvještaje?

Vrhovne institucije za reviziju podnose izvještaje nadležnim parlamentima/skupštinama, parlamentarnim komisijama/odborima, revidiranim institucijama u skladu sa najvišim profesionalnim standardima i Etičkim kodeksom **INTOSAI** (Međunarodna organizacija vrhovnih revizorskih institucija – www.intosai.org)

Koje su nadležnosti vrhovnih institucija za reviziju?

Vrhovne institucije za reviziju osnivaju nadležni parlamenti/ skupštine. Nezavisne su u svom radu i nezavisne su od političkog uticaja. Same planiraju reviziju. Uloga vrhovnih institucija za reviziju je da **prate i izvještavaju**, a **NE** da provode nalaze i preporuke.

Da li su vrhovne institucije za reviziju potpuno nezavisne od zakonodavne i izvršne vlasti?

Nezavisnost i objektivnost revizije su od **vitalnog** značaja. Vrhovne institucije za reviziju nemaju ograničenja u pogledu planiranja revizije, provođenja revizije i izvještavanja i **moraju** posjedovati adekvatan stepen nezavisnosti kako od zakonodavnih tako i od izvršnih vlasti.

Koje su standardne procedure vrhovnih institucija za reviziju u BiH?

- Pregled i analiza svih relevantnih dokumenata uz slobodan pristup službenim prostorijama i imovini
- Traženje pojašnjenja od revidirane institucije u vezi sa značajnim pitanjima vezanim za ekonomičnost, efikasnost i efektivnost
- Izrada revizorskih izvještaja i njihovo dostavljanje nadležnom parlamentu, vladi, revidiranoj instituciji, nadležnim organima upravljanja u institucijama
- Obaveštavanje nadležnih organa u slučaju da se u toku revizije utvrdi opravdana sumnja o počinjenom prekršaju ili krivičnom djelu.

Da li postoji koordinacija između tri vrhovne institucije za reviziju?

DA. **Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju u BiH**, čiji su članovi generalni/glavni revizori i zamjenici generalnih/glavnih revizora, održava redovne sastanke s ciljem saradnje na uspostavi usklađenih standarda revizije i osiguranju konzistentne kvalitete revizije.

Koje vrste revizija obavljaju vrhovne institucije za reviziju?

Vrhovne institucije za reviziju u Bosni i Hercegovini obavljaju finansijsku reviziju, reviziju učinka i specijalne revizije.

Finansijska revizija se sastoji od:

- Revizije finansijskih izvještaja organizacija korisnika javnih sredstava u pogledu poštivanja zakona i namjenskog trošenja javnih sredstava.
- Procjene da li rukovodioci primjenjuju zakone i propise i koriste sredstva za odgovarajuće namjene
- Provjere realizacije preporuka iz prethodnih revizija i analize mjera preduzetih na osnovu tih preporuka.

Revizija učinka - sastoji se od ocjene efikasnosti, ekonomičnosti i efektivnosti upravljanja i korištenja javnog novca u ostvarivanju planiranih programskih rezultata.

Šta vrhovne institucije za reviziju rade sa svojim revizorskim izvještajima?

Vrhovne institucije za reviziju izrađuju objektivne, nezavisne i pravovremene revizorske izvještaje o reviziji javnog sektora i dostavljaju ih nadležnim parlamentarnim komisijama/odborima, izvještavajući ih o tome:

- Da li su finansijski izvještaji i računi u skladu s važećim propisima i da li su sredstva namjenski korištena
- Da li godišnji izvještaji daju tačan i istinit prikaz njihovog poslovanja u toku godine i stanja na kraju godine
- Da li su organizacije u obavljanju svojih zadataka javna sredstva koristile ekonomično, efikasno i efektivno.

Koliko često vrhovne institucije za reviziju obavljaju reviziju?

- Finansijska revizija – jedanput godišnje
- Revizija učinka – jednogodišnje/višegodišnje, zavisno od složenosti /predmeta revizije
- Specijalna revizija – povremeno, na zahtjev parlamenta/skupština

Gdje mogu pronaći revizorske izvještaje vrhovnih institucija za reviziju?

- www.revizija.gov.ba
- www.vrifbih.ba
- www.gsr-rs.org